

Stowarzyszenie Wszystko dla Oławy

Słowiańska 6

55-200 Oława

Oława, 21 stycznia 2025 r.

Pan

Marek Szponar

Starosta Oławski

Szanowny Panie Starosto,

W nawiązaniu do przepisów ustawy z dnia 13 lipca 2023 r. o rewitalizacji rzeki Odry, która weszła w życie 7 października 2023 r. [Dz. U. z 2023 r. poz. 1963]:

- Art. 22 ust. 3. Organy właściwe w sprawie pozwoleń zintegrowanych dokonają w terminie 18 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy przeglądu pozwoleń zintegrowanych na wprowadzanie ścieków do wód na obszarze zlewni rzeki Odry,
- Art. 22 ust. 4. Organy właściwe w sprawie pozwoleń zintegrowanych przekazują ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wodnej wyniki przeglądu pozwoleń zintegrowanych, o których mowa w ust. 3, w terminie 3 miesięcy od dnia zakończenia tego przeglądu, wskazując pozwolenia zintegrowane, które powinny zostać cofnięte lub ograniczone w celu zapobieżenia zagrożeniu osiągnięcia celów środowiskowych na podstawie art. 415 lub art. 417 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne [t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1087, 1089, 1473].

wnioskujemy o objęcie takim przeglądem również „Decyzji nr 53 Starosty Oławskiego, z dnia 11 lipca 2019 r. (znak: OS.6222.2.2018), która – naszym zdaniem – powinna zostać cofnięta lub radykalnie – w zakresie gospodarki wodno-ściekowej – ograniczona.”

Uzasadnienie

„W lecie 2022 r. rzeka Odra i jej dopływy, w tym Kanał Gliwicki, stały się miejscem śmierci wielu setek ton ryb i innych organizmów wodnych. Skala tego zjawiska była ogromna i przewyższała wszystko to, z czym kiedykolwiek wcześniej mieliśmy w Polsce do czynienia. Zdaniem Komisji Europejskiej i Europejskiej Agencji Ochrony Środowiska była to jedna z największych katastrof ekologicznych w najnowszej historii rzek europejskich” [str. 7 Raportu

NIK, Działania podmiotów publicznych w związku z kryzysem ekologicznym na rzece Odrze, 2023”.

<https://www.nik.gov.pl/plik/id,28435,vp,31265.pdf>].

Szczególnie duże straty w rybostanie, wynoszące ponad 3,3 tony ryb, stwierdzono w rejonie Kanału Żeglugowego Odry w Oławie (dalej: Kanał Żeglugowy).

Jedną z firm działających w rejonie ww. Kanału jest Producent WYROBÓW PAPIERNICZYCH „Jack-Pol” Sp. z o.o., ul. Portowa 5A, 55-200 Oława (dalej: Zakład Jack-Pol), który:

- ❖ od 2010 r. posiada pozwolenie zintegrowane dla instalacji do produkcji papieru typu tissue z makulatury i masy celulozowej, o wydajności 110 Mg/dobę, wydane przez Starostę Oławskiego, ze zmianami wprowadzonymi w latach 2013, **2019** oraz w roku 2022 (ta ostatnia zmiana została uchylona przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze we Wrocławiu decyzją z dnia 29 marca 2023 r. (znak: (SKO 4135/27/22).
- ❖ uzyskał Decyzję Starosty Oławskiego, nr 329/2020 z dnia 16 kwietnia 2020 r., obejmującą zatwierdzenie projektu budowlanego i udzielenie pozwolenia na „budowę zakładowej oczyszczalni ścieków (obiekty techniczne i technologiczne) - zamknięcie obiegu wód technologicznych do produkcji papieru dla JACK-POL Sp. z o.o. w Oławie – etap II wraz z budową niezbędnej infrastruktury technicznej w Oławie przy ul. Portowej działka nr 1/4 AM – 67 i działki nr 2, 3/3, 4/33 AM – 68 jednostka ewidencyjna 021501_1 Oława, obręb ewidencyjny 021_501.003 Oława obejmującej: (...)”

Niestety, pomimo upływu prawie pięciu lat, proces budowlany tej oczyszczalni nie został zakończony, a ścieki z zakładu Jack-Pol nadal odprowadzane są – naszym zdaniem nielegalnie – do Kanału Żeglugowego.

O tym, że budowa oczyszczalni ścieków nie była przez Zakład Jack-Pol prawidłowo realizowana, co wielokrotnie, przez ostatnie pięć lat w pismach do wszystkich możliwych organów podnosili również członkowie naszego Stowarzyszenia Wszystko dla Oławy, świadczą m.in. następujące dokumenty:

- Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska (DWIOŚ): „w wyniku działań kontrolnych przeprowadzonych w okresie od 12 sierpnia 2022 r. do 28 listopada 2022 r. wobec ww. Zakładu stwierdzono, że m. in.: - budowa zakładowej oczyszczalni ścieków nie jest zakończona,- część obiektów jest jeszcze w fazie budowy (budynek socjalny/dyspozytornia, zbiornik wody technologicznej, wiatła na osad odwodniony), - wody technologiczne z oczyszczalni ścieków nie są obecnie zawracane do procesu, - do oczyszczania ścieków przemysłowych wykorzystywany jest SBR-1, natomiast SBR-2 wykorzystywany jest jako zbiornik buforowy ścieków oczyszczonych,- oczyszczone ścieki ze zbiornika SBR nr 1 dwa razy w ciągu doby zrzucane są do Kanału Odry. Ponadto DWIOŚ ustalił, że w lipcu 2022 r. [a więc tuż przed katastrofą ekologiczną na Odrze] Zakład rozpoczął eksploatację części ww. instalacji, w tym część oczyszczalni ścieków [Załącznik nr 1].
- Postanowienie nr 4/2023 z dnia 11 stycznia 2023 r. Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Oławie wstrzymujące budowę zakładowej oczyszczalni ścieków, realizowaną z istotnym odstępstwem od zatwierdzonego pozwolenia budowlanego i wydanego pozwolenia na budowę
- Decyzja nr 2/2023 z dnia 26 stycznia 2023 r. Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Oławie nakładająca na inwestora „obowiązek” sporządzenia i

przedstawienia projektu budowlanego zamiennego uwzględniającego zmiany z dotychczas wykonanych robót budowlanych dla inwestycji polegającej na budowie zakładowej oczyszczalni ścieków (...) realizowaną z istotnym odstępstwem od zatwierdzonego projektu budowlanego i wydanego pozwolenia na budowę [Załącznik nr 2];

- Postępowanie administracyjne wszczęte w dniu 1 lipca przez Burmistrza Oławy na wniosek zakładu Jack-Pol „uzupełniony i skorygowany w dniach 18.07.2024 r., 28.08.2024 r., 06.09.2024, 12.09.2024, 16.09.2024 r. (...) w sprawie ustalenia warunków zabudowy, na rzecz: Producenta Wyrobów Papierniczych JACK-POL sp. z o. o., ul. Portowa 1B, 55-200 Oława dla inwestycji polegającej na: budowie, przebudowie i rozbudowie zakładowej oczyszczalni ścieków (obiekty techniczne i technologiczne) – zamknięcie obiegu wód technologicznych do produkcji papieru dla zakładu JACK-POL Sp. z o.o. w Oławie – II etap wraz z: budową, przebudową i rozbudową niezbędnej infrastruktury technicznej”, przewidzianej do realizacji na dz. nr: 1/4 AM-67 obręb Oława, w rejonie ulicy Portowej w Oławie” [Załącznik nr 3];
- Postanowienie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Oławie z dnia 15 października 2024 r., który po zapoznaniu się z wnioskiem Burmistrza Miasta Oława z dnia 1 października 2024 r., znak: UA.6730.28.24, „o uzgodnienie projektu decyzji o warunkach zabudowy dla inwestycji polegającej na: Budowie, przebudowie i rozbudowie zakładowej oczyszczalni ścieków (obiekty techniczne i technologiczne) – zamknięcie obiegu wód technologicznych do produkcji papieru dla zakładu JACK-POL Sp. z o.o. w Oławie – II etap wraz z: budową, przebudową i rozbudową niezbędnej infrastruktury technicznej”, przewidzianej do realizacji na dz. nr: 1/4 AM-67 obręb Oława, w rejonie ulicy Portowej w Oławie”, nie uzgadnia projektu decyzji o warunkach zabudowy opracowanej dla ww. inwestycji - pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych [Załącznik nr 4].

Uważamy, że jedną z przyczyn takiego stanu rzeczy jest wadliwa, zwłaszcza w zakresie gospodarowania wodą i ściekami, Decyzja nr 53 Starosty Oławskiego z dnia 11 lipca 2019 r., znak: OS.6222.2.2018 (dalej: decyzja SO) w stosunku do której zgłaszamy następujące uwagi i zastrzeżenia:

1. Podejmując ww. decyzję Starosta Oławski nie uwzględnił faktu, że 1 stycznia 2018 r. weszła w życie ustawa z dnia 20 lipca 2017 r., zgodnie z której przepisami (art. 212) prawa właścicielskie w stosunku do śródlądowych wód płynących oraz wód podziemnych wykonują Wody Polskie. Skoro więc pozwolenie zintegrowane obejmowało także wprowadzanie ścieków do Kanału Żeglugowego to stroną tego postępowania powinno być także Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie. Tymczasem, jak wynika z uzasadnienia decyzji SO Wody Polskie nie tylko nie były stroną w postępowaniu ale nawet nie zostały poinformowane o jej wydaniu!
2. Decyzja SO dopuszczająca stężenie zanieczyszczeń w odprowadzanych ściekach na poziomie najwyższych dopuszczalnych wartości dla ścieków przemysłowych:

Lp.	Parametr	Stężenie
		mg/dm ³
1	ChZT	250
2	BZT ₅	30
3	Zawiesina ogólna	50
4	Azot ogólny	30
5	Fosfor ogólny	2

nie uwzględniła m.in. następujących faktów:

- a) ścieki miały być wprowadzane do Kanału Żeglugowego powyżej Śluzy Oława, a kanał ten z powodu małej liczby śluzowań przez większość dni w roku jest wodą stojącą!
- b) w okresie zimowym Kanał Żeglugowy pełni funkcję zimowiska dla wielu gatunków ryb!
- c) Kanał Żeglugowy położony jest na obszarze Jednolitej Części Wód Płynących „Odra od Małej Panwi do granic Wrocławia”, która oceniona była jako silnie zmieniona część wód o złym stanie, zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego jakim jest dobry stan ekologiczny (Dz. U. z 2016 r. poz. 1967).
3. Decyzją SO pozwolenie zintegrowane, w tym w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, wydane zostało na czas nieznaczony, tymczasem pozwolenia wodnoprawne na wprowadzanie ścieków do wód były w 2019 r. i są obecnie wydawane na okres nie dłuższy niż 10 lat.
4. Decyzja SO nie uwzględnia uwag zawartych w Postanowieniu Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Oławie z dnia 21 listopada 2017 r. (znak: ZNS.612.01.2017.IJ) opiniująca negatywnie środowiskowe uwarunkowania przedsięwzięcia pn.: „Zamknięcie obiegu wód technologicznych do produkcji papieru dla zakładu Jack-Pol Sp. z o.o. w Oławie - Etap II. Budowa zakładowej oczyszczalni ścieków” planowanego do realizacji na działkach nr 1/4 AM 67; 2. 3/3, 4/33 AM 68; 18 AM 63 obręb Oława, pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych, z którymi w pełni się zgadzamy! [Załącznik nr 5].
5. Twierdzenie zakładu Jack-Pol o posiadaniu od 2015 r. pozwolenia wodnoprawnego na zrzut ścieków z budowanej oczyszczalni do Kanału Oławskiego, tak bezkrytycznie przyjęte przez Starostę Oławskiego przy wydawaniu decyzji SO, jest nieprawdziwe o czy świadczy pismo RZGW we Wrocławiu [Załącznik nr 6].

Z poważaniem,

Albert Zieliński
Przedstawiciel Stowarzyszenia

Wykaz załączników:

1. Pismo Zastępcy Głównego Inspektora Ochrony Środowiska z dnia 19 stycznia 2023 r. (znak: DI-KKW.415.24.2022.iz) do Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego.
2. Decyzja Nr 2/2023 Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Oławie z dnia 26 stycznia 2023 r. (znak: PINB.404.9.2022).
3. Pismo Burmistrza Miasta Oława z dnia 1 października 2024 r. (znak: UA.6730.28.2024) do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Oławie.
4. Postanowienie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Oławie z dnia 15 października 2024 r. (znak: ZNS.9022.27.2024.IJ).
5. Postanowienie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Oławie z dnia 21 listopada 2017 r. (znak: ZNS.612.01.2017.IJ).
6. Pismo Dyrektor PGW WP Zarząd Zlewni we Wrocławiu z dnia 17 kwietnia 2023 r. (znak: WR.ZOO.5.0140.23.2023.AG).

Do wiadomości:

1. Ministerstwo Infrastruktury
2. Ministerstwo Klimatu i Środowiska
3. PGW WP Zarząd Zlewni we Wrocławiu